

5 mei 2023
A23/05N

Een tijdloos designicoon: de Audi TT wordt 25 jaar

- Geïnspireerd door Bauhaus: Coupé-studie uit 1995 begon serieproductie in 1998
- Tegen 2006 waren 178.765 Audi TT Coupés van de eerste generatie van de band gerold
- Audi-designer Torsten Wenzel introduceerde de studie in serieproductie: “De Audi TT is een rijdende sculptuur.”

Vijfentwintig jaar, drie generaties: het merk met de vier ringen schreef designgeschiedenis met de Audi TT. Sinds zijn debuut in 1998 weet de sportwagen wereldwijd mensen te raken, dankzij het plezier dat hij de bestuurder belooft, en zijn duidelijke designtaal. *Auto Europe* riep hem in 1999 uit tot beste nieuwe auto van het jaar.

In het midden van de jaren negentig tilde de A8 het merk Audi naar een hogere niveau. Het luxemodel zette ook een geleidelijke hernoeming van het hele gamma in: de Audi 80 werd Audi A4 en de Audi 100 werd omgedoopt tot Audi A6. De in 1994 geïntroduceerde Audi A4 was het eerste model dat de nieuwe designtaal van Audi belichaamde. Daarna volgden de Audi A3, een compact premiummodel dat in 1996 op de markt kwam, en de tweede generatie van de Audi A6, die in 1997 werd geïntroduceerd. In het kader van de ‘emotionalisering’ van het merk aan de hand van een frisse, vooruitstrevende vormgeving creëerde de Amerikaanse designer Freeman Thomas, onder leiding van toenmalig Head of Design Peter Schreyer, met de Audi TT Coupé een puristische sportwagen. Audi stelde de studie in september 1995 voor aan een enthousiast salonpubliek op de IAA in Frankfurt. De modelnaam ‘TT’ verwijst naar de legendarische Tourist Trophy op het eiland Man, een van de oudste motorsportevenementen ter wereld, waar NSU en DKW destijds grote successen hadden geboekt met hun motorfietsen. De naam ‘TT’ herinnert ook aan de sportieve NSU TT van de jaren 1960. Het feit dat de Audi TT Coupé bewust afweek van de intussen gebruikelijke Audi-nomenclatuur, onderstreepte hoe vernieuwend het model was.

Designer Wenzel: “Bij de Audi TT heeft elke vorm een duidelijke functie.”

In december 1995 werd besloten om de Audi TT Coupé in serie te gaan produceren. Torsten Wenzel, de exterieurdesigner bij Audi die meehielp om de studie in serieproductie te nemen, herinnert zich: “Voor ons bestond de grootste waardering erin – zoals de vakpers bewonderend opmerkte – dat er niet veel was veranderd in de overgang van studie naar seriemodel, hoewel we natuurlijk wel veel details hadden moeten aanpassen vanwege de technische specificaties voor de serieversie, met inbegrip van de proporties.” Het meest opvallende was de integratie van een achterste zijruitje, dat het profiel van de auto verlengde en de sportwagen meer dynamiek verleende. Voor Wenzel blijft de Audi TT “een rijdende

sculptuur, topkwaliteit wat oppervlakken en lijnen betreft". Het koetswerk van de Audi TT lijkt uit één stuk te zijn gemaakt, vindt hij, en de voorkant zonder klassieke bumperoverhangen benadrukt zijn heldere vorm.

Er is nog een designelement dat bijdraagt tot het onmiskenbare silhouet van de Audi TT Coupé: de cirkel. Volgens Wenzel is dat "de perfecte grafische vorm". Zo vertoont zowel het exterieur- als interieurdesign van de sportwagen tal van cirkelvormige elementen. Geïnspireerd door Bauhaus heeft elke lijn in de Audi TT een doel, en elke vorm een functie. "Bij Audi Design volgen we altijd de filosofie van 'less is more'. Het unieke karakter van de Audi TT Coupé eruit laten springen door terug te keren naar de essentie was voor ons als designers een uitdagende en bijzondere onderneming."

Twee verjaardagen in één jaar: net zoals de Audi TT viert ook Audi Hungaria feest

In 1998 begon de serieproductie van de Audi TT Coupé (gecombineerd brandstofverbruik in l/100 km: 8,2-6,6; gecombineerde CO₂-uitstoot in g/km: 185-151). Een jaar later lanceerde Audi de TT Roadster. Net zoals de showcar en de in 1996 gelanceerde Audi A3 was de sportwagen gebaseerd op het platform voor dwarsgeplaatste motoren van de VW Golf IV. Vanaf meet af aan werd de TT geproduceerd door Audi Hungaria Motor Kft. in Hongarije. De gelakte TT-koetswerken werden 's nachts per spoor van Ingolstadt naar Győr vervoerd, waar de eindassemblage plaatsvond. Deze site-overschrijdende productiemethode tussen Ingolstadt en Győr was destijds uniek in de automobiellindustrie. Audi Hungaria, een volledige dochteronderneming van AUDI AG, viert in 2023 eveneens haar 30e verjaardag. Audi Hungaria werd opgericht in februari 1993, oorspronkelijk specifiek als motorenfabriek, maar nam in 1998 de assemblage van de Audi TT over in samenwerking met de fabriek in Ingolstadt. In 2013 groeide het bedrijf uit tot een volwaardige autofabriek. Sinds de oprichting heeft Audi Hungaria al meer dan 43 miljoen motoren en bijna 2 miljoen voertuigen gebouwd.

Het motorgamma van de eerste generatie van de Audi TT was ruim en vanzelfsprekend altijd sportief. Zo was de TT van de eerste generatie bijvoorbeeld beschikbaar met drukgevoede viercilindermotoren met een vermogensspectrum van 150 tot 225 pk en een V6-krachtbron met 250 pk. Een highlight van het motoraanbod was de viercilinder in de Audi TT quattro Sport, die was opgevoerd tot 240 pk en waarvan 1.168 exemplaren werden afgeleverd. Klanten van de TT van de eerste generatie hadden volop keuze wat speciale uitrusting betreft. Naast exclusieve kleuren zoals Papaya Orange of Nogaro Blue konden de klanten hun TT uitrusten met in de fabriek gemonteerde speciale accessoires. Zo werd het 'honkbalhandschoendesign' van de lederen stoelen in de Audi TT Roadster, oorspronkelijk een blikvanger in de showcar, overgebracht naar de serieproductie. In acht productie jaren rolden tot midden 2006 178.765 Audi TT Coupés van de eerste generatie (Type 8N) van de band. Tussen 1999 en 2006 werden exact 90.733 Audi TT Roadsters gebouwd.

TT-gamma uitgebreid met RS-versies in de tweede generatie

In de volgende twee generaties hielden de ontwerpers vast aan 'beperking tot de essentie' als dominant designprincipe, wat bijvoorbeeld tot uiting kwam in het minimalistische design van het exterieur en het strakke, op de bestuurder gerichte interieur. De ronde vorm, of het cirkelmotief, bleef kenmerkend voor het TT-gamma en vormde een rode draad in het exterieur- en interieurdesign, bijvoorbeeld in de aluminium tankklep, de ronde luchtroosters, de ring rond schakelbalg en de kenmerkende pookknop.

De tweede generatie van de TT werd voorgesteld in 2006 (Coupé) en 2007 (Roadster) en was gebaseerd op het platform van de tweede generatie van de Audi A3. Voor het eerst werd adaptieve schokdemping met Audi magnetic ride toegepast. Deze als optie verkrijgbare technologie past de schokdempers voortdurend aan het wegprofiel en de individuele rijstijl van de bestuurder aan. In 2008 werd het sportmodel TTS gelanceerd met een 272 pk sterke 2.0-turbomotor, een jaar later gevolgd door de TT RS met een drukgevoede 2.5-vijfcilindermotor met 340 pk (en 360 pk in de Audi TT RS plus). In 2008 bracht het merk met de vier ringen de TT 2.0 TDI quattro op de markt: 's werelds eerste productiesportwagen met een dieselmotor.

De derde generatie van de Audi TT werd gelanceerd in 2014, en opnieuw maakte Audi van de generatiewissel gebruik om zijn gewicht te verminderen. De TT Coupé, met een 2.0 TFSI-motor en handgeschakelde versnellingsbak, woog slechts 1.230 kilogram, wat tot 50 kilogram minder was dan voorheen. Ook voor de nieuwe TT en TT RS herinterpreteerden en moderniseerden de designers de onmiskenbare lijnen van de originele TT uit 1998. Ze verrijkten het design met tal van dynamische facetten, terwijl de ronde tankklep met het typische TT-opschrift over de generaties heen behouden bleef. Ook veel profieldetails herinnerden bewust aan de designklassieker van de eerste generatie. In technisch opzicht pakte de derde generatie van de TT uit met diverse innovaties. Zo debuteerde in dit model de Audi virtual cockpit, een volledig digitaal instrumentenbord met zeer gedetailleerde, veelzijdige displays die de analoge instrumenten en de MMI-monitor vervingen. In 2016 begon in de Audi TT RS een nieuw tijdperk voor autoverlichtingstechnologie, toen Audi voor het eerst organische leds gebruikte, bekend als oledtechnologie. Ook het motoraanbod van de sportwagen was indrukwekkend. Het topmodel was aanvankelijk de Audi TTS (gecombineerd brandstofverbruik in l/100 km: 8,6-8,2; gecombineerde CO₂-uitstoot in g/km: 195-187) met een 310 pk sterke 2.0-turbomotor, in 2016 gevolgd door de TT RS (gecombineerd brandstofverbruik in l/100 km: 9,3-8,8; gecombineerde CO₂-uitstoot in g/km: 210-201) met de drukgevoede 2.5-vijfcilindermotor, een van de meest emotionele krachtbronnen die het merk met de vier ringen te bieden had. Met zijn 400 pk liet deze motor niet alleen een sportief geluid horen, maar bovendien werd hij negen keer op rij uitgeroepen tot International Engine of the Year. Met de speciale reeks Audi TT RS Coupé iconic edition (gecombineerd brandstofverbruik in l/100 km: 9,2-8,8; gecombineerde CO₂-uitstoot in g/km: 208-201), die in Nardo Grey wordt aangeboden in een beperkte oplage van 100 exemplaren, brengt Audi de highlights van een kwarteeuw Audi TT op het vlak van design en technologie samen om dit jubileumjaar 2023 te vieren.

Over Audi

De Audi-groep is aanwezig in meer dan 100 markten en produceert op 16 locaties in 11 verschillende landen. Wereldwijd werken er 85.000 personen voor Audi, waaronder meer dan 3.000 in België. In 2022 verkocht het merk met de vier ringen wereldwijd ca. 1.61 miljoen nieuwe wagens, waarvan er 26.253 ingeschreven werden op de Belgische markt. In ons land bereikte Audi in 2022 een marktaandeel van 7,17%. Audi focust op de ontwikkeling van nieuwe producten en duurzame technologieën voor de mobiliteit van de toekomst. Tegen 2025 wil Audi meer dan 30 geëlektrificeerde modellen op de markt brengen, waarvan 20 volledig elektrisch aangedreven. Met haar duurzaamheidsroadmap streeft Audi haar ambitieuze doel na om tegen 2050 volledig CO₂ neutraal te zijn over de volledige levenscyclus van een wagen: van de productie tot het gebruik en de recyclage.